
На основу члана 35. Закона о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04), и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Агенције за безбједност хране Босне и Херцеговине у сарадњи са

Канцеларијом за ветеринарство Босне и Херцеговине и надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, на 25. сједници одржаној 29. октобра 2012. године, донио је

ПРАВИЛНИК

О СЛУЖБЕНИМ КОНТРОЛАМА КОЈЕ СЕ СПРОВОДЕ РАДИ ВЕРИФИКАЦИЈЕ ПОСТУПАЊА У СКЛАДУ СА ОДРЕДБАМА ПРОПИСА О ХРАНИ И ХРАНИ ЗА ЖИВОТИЊЕ ТЕ ПРОПИСА О ЗДРАВЉУ И ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

ДИО ПРВИ – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет и обим)

- (1) Овим правилником прописују се општа правила о вршењу службених контрола како би се потврдила усклађеност са прописима чији је циљ:
  - а) спречавање, елиминисање или смањење нивоа ризика по људе и животиње на прихватљиве нивое, било директно, било путем животне средине; и
  - б) обезбјеђивање поштовања добрих трговинских односа у области хране и хране за животиње и заштите интересе потрошача, укључујући и декларисање хране и хране за животиње, као и друге врсте информација за потрошаче.
- (2) Овај правилник се не примјењује на службене контроле за утврђивање усклађености са прописима који се односе на организацију заједничког тржишта пољопривредних производа.
- (3) Овај правилник не искључује примјену посебних прописа из области службених контрола.
- (4) Вршење службених контрола према овом правилнику не утиче на основну правну одговорност субјеката у пословању са храном и храном за животиње како би безбједност хране и хране за животиње била загарантована како је дефинисано Законом о храни, као ни сваку грађанску или кривичну одговорност која може настати као резултат кршења њихових обавеза.

Члан 2.

(Дефиниције)

- (1) У сврху овог правилника примјењују се дефиниције из чл. 2. и 3. Закона о храни и дефиниције наведене у Правилнику о хигијени хране СМ број 234/12 од 29. октобра 2012. године.
- (2) Такође се примјењују и сљедеће дефиниције:
  - а) **службена контрола** значи сваки облик контроле коју спроводе надлежни органи с циљем провјере придржавања прописа о храни и храни за животиње те правила о здрављу и добробити животиња;
  - б) **верификација** значи провјеравање, путем прегледа и разматрања објективних доказа, да ли су наведени захтјеви испуњени;
  - ц) **прописи о храни за животиње** су прописи који генерално уређују област хране за животиње, нарочито област безбједности хране за животиње; њима су обухваћене све фазе производње, прераде и дистрибуције хране за животиње, као и употреба хране за животиње;
  - д) **"надлежни органи"** за спровођење овог правилника у складу са својим дефинисаним надлежностима су:
    - 1) За субјекте у пословању са осталом храном;

- Агенција за безбједност хране Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција),
  - надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Брчко Дистрикт) одговорни за прехранбени сектор и спровођење здравственог надзора над производњом и прометом хране која није животињског поријекла;
- 2) За субјекте у пословању са храном животињског поријекла надлежни органи су:
    - Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине - Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија);
    - надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта утврђени Законом о ветеринарству ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/00), Законом о ветеринарству у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", бр. 42/08 и 06/12) и Законом о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02) у случају Брчко Дистрикта;
  - 3) Надлежни инспекцијски органи дефинисани Законом о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02), Законом о инспекцијама Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број: 69/05), Законом о инспекцијама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 74/10), Законом о инспекцијама Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине ("Службени гласник Брчко Дистрикта БиХ", бр. 24/08 и 25/08)
    - е) **контролни орган** је независна трећа страна којој су надлежни органи додјелили одређене задатке који се тичу контроле;
    - ф) **ревизија (енгл. *audit*)** значи систематско и независно испитивање како би се утврдило да ли су активности и резултати који произлазе из тих активности у складу са планираним активностима и да ли су те активности примјене ефикасне и да ли су одговарајуће за испуњење циљева;
    - г) **инспекција** подразумијева преглед хране и хране за животиње, здравља и добробити животиња, како би се верификовало да су задовољени услови прописа о храни и храни за животиње, о здрављу и добробити животиња;
    - х) **план праћења (мониторинг)** подразумијева обављање низа планираних посматрања или мјера како би се остварио увид у правилну примјену прописа о храни и храни за животиње и прописа о здрављу и добробити животиња;
    - и) **надзор** подразумијева пажљиво посматрање једног или више послова са храном или храном за животиње, субјеката у пословању са храном или храном за животиње или њихових активности;

- ј) **неусклађеност** подразумијева непоступање у складу са одредбама прописа о храни и храни за животиње, и са прописима о заштити здравља и добробити животиња;
- к) **узимање узорака за анализу** подразумијева узимање хране или хране за животиње или било које друге материје (укључујући и оне из природног окружења) које су важне за производњу, прераду и дистрибуцију хране или хране за животиње или за здравље животиња, како би се путем анализе верификовала усклађеност са прописима о храни за животиње или прописима о храни или прописима о здрављу животиње;
- л) **службена сертификација** подразумијева процедуру по којој надлежни орган или контролни органи који су за то овлашћени обезбјеђују потврде о усклађености у писаној, електронској или некој другој сличној форми;
- м) **службено задржавање** подразумијева процедуру којом надлежни орган обезбјеђује да се храна или храна за животиње не помјера, неовлашћено не мијења у ишчекивању одлуке о њеној дестинацији; оно укључује складиштење од стране субјеката у пословању са храном и храном за животиње у складу са упутствима надлежног органа;
- н) **еквивалентност** означава могућност различитих система или мјера за постизање истих циљева; а **еквивалентан** означава различите системе или мјере помоћу којих могу да остваре исте циљеве;
- о) **увоз** подразумијева пуштање у слободни промет хране и хране за животиње или намјеру пуштања у слободни промет хране и хране за животиње, у складу са чланом 76. Закона о царинској политици ("Службени гласник БиХ", број. 57/04);
- п) **уношење** подразумијева увоз како је дефинисано у тачки о) овог члана и стављање на тржиште робе у складу са царинским поступцима из члана 4. став 16. тач. од б) до ф) Закона о царинској политици ("Службени гласник БиХ" број 57/04), са намјеном њеног увоза или складиштења у слободним царинским зонама, царинским складиштима;
- р) **провјера документације** подразумијева контролу докумената везаних за промет робе и, по потреби, контролу пропратних докумената како се то захтијева прописима о храни и храни за животиње;
- с) **утврђивање идентитета пошиљке** подразумијева визуелну провјеру како би се утврдило да ли су сертификати или друга документа која иду уз пошиљку у складу са декларацијом и садржајем пошиљке;
- т) **физичка провјера** подразумијева провјеру саме хране и хране за животиње што може укључити и провјеру на превозним средствима, провјеру паковања, декларација и температуре, узорковање ради анализа и лабораторијска испитивања и остале врсте провјера потребних да би се потврдила усклађеност са прописима о храни и храни за животиње;
- у) **план контроле** је план који донесе надлежни орган и садржи опште информације о структури и организацији његових система службене контроле.

ДИО ДРУГИ – ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ ПОГЛАВЉЕ I - ОПШТЕ ОБАВЕЗЕ

Члан 3.

(Опште обавезе које се односе на организацију службених контрола)

- (1) Службене контроле се спроводе редовно на основу процјене ризика са одговарајућом учесталošћу, како би се постигли циљеви овог правилника, узимајући у обзир:
  - а) идентификоване ризике повезане са животињама, храном или храном за животиње, пословање са храном или храном за животиње, употребом хране или хране за животиње или било којим процесом, материјалом, материјом, активношћу или поступком који могу да утичу на безбједност хране или хране за животиње, на здравље или добробит животиња;
  - б) документацију о претходном раду субјеката у пословању са храном или храном за животиње која се односи на усклађеност са прописима о храни или храни за животиње, о здрављу и добробити животиња;
  - ц) поузданост свих самосталних провјера које су већ извршене; и
  - д) било које информације које могу да укажу на неусклађеност.
- (2) Службене контроле се врше без претходне најаве, осим у случајевима ревизије, када је потребно претходно обавијестити субјекте у пословању са храном или храном за животиње. Службене контроле се такође могу вршити на ад хок основи.
- (3) Службене контроле се морају вршити у свим фазама производње, прераде и дистрибуције хране или хране за животиње, животиња или производа животињског поријекла. Службене контроле у сврху постизања циљева овог правилника морају укључити контролу пословања са храном и храном за животиње, употребе и складиштења хране и хране за животиње, било ког процеса, материјала, материја, активности или поступака, укључујући и транспорт хране или хране за животиње и живих животиња.
- (4) Службене контроле врше се са истом пажњом при извозу, стављању на тржиште унутар државе, као и при уношењу из других држава на територију Босне и Херцеговине.
- (5) Надлежни инспекцијски орган може приликом увоза путем недискриминирајућег прегледа утврдити да храна и храна за животиње одговара прописима о храни и храни за животиње у Босни и Херцеговини. У размјерама у којима је то строго неопходно за организацију службене контроле, надлежни орган може затражити од увозника да пријави долазак такве робе.
- (6) Ако се за вријеме провјере на мјесту одредишта или за вријеме складиштења или превоза установи непридржавање, предузимају се одговарајуће мјере које могу укључивати и враћање пошиљке у државу поријекла.

ПОГЛАВЉЕ II - НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ

Члан 4.

(Надлежни инспекцијски органи и оперативни критеријуми)

- (1) Службену контролу здравствене исправности и хигијене хране спроводе:

- a) на нивоу примарне производње и припадајућих дјелатности:
 - хране животињског поријекла, ветеринарска инспекција,
 - хране биљног поријекла, пољопривредна инспекција,
- б) у производњи и преради:
 - хране животињског поријекла, ветеринарска инспекција,
 - остале хране, санитарна инспекција односно инспекција за храну,
 - остале хране која садржи састојке животињског поријекла, ветеринарска или санитарна инспекција у складу с посебним проведбеним прописом,
- ц) у малопродаји, санитарна инспекција односно инспекција за храну, осим у објектима које одобри надлежни орган у којима службену контролу спроводи ветеринарска инспекција,
- д) при увозу:
 - хране животињског поријекла, гранична ветеринарска инспекција,
 - остале хране, санитарна инспекција односно инспекција за храну,
 - остале хране која садржи састојке животињског поријекла, гранична ветеринарска или фитосанитарна инспекција, у складу с посебним проведбеним прописом.
- (2) Службену контролу здравствене исправности и хигијене хране за животиње спроводи:
 а) на нивоу примарне производње и припадајућих дјелатности:
 - хране за животиње животињског поријекла, ветеринарска инспекција,
 - хране за животиње биљног поријекла, пољопривредна инспекција,
 б) у производњи и преради хране за животиње без обзира на поријекло, ветеринарска инспекција,
 ц) у малопродаји хране за животиње без обзира на поријекло, ветеринарска инспекција,
 д) при увозу хране за животиње без обзира на поријекло, гранична ветеринарска инспекција.
- (3) Службену контролу здравствене исправности материјала у контакту са храном у производњи при увозу и на тржишту спроводи санитарна инспекција, односно инспекција за храну.
- (4) Надлежни инспекцијски органи наведени у ст. (1) и (2) овог члана а у складу са посебним прописима из члана 2 став (2) тачка д) алинеја 3) овог правилника, обезбјеђују да:
 а) службене контроле живих животиња, хране и хране за животиње буду ефикасне и одговарајуће, у свим фазама производње, прераде и дистрибуције, као и употребе хране за животиње;
 б) код лица која врше службене контроле не постоји сукоб интереса;
 ц) имају или имају приступ одговарајућим лабораторијским капацитетима за анализе и довољан број квалификованих и искусних лица како би вршење службених контрола и контролних дужности било ефикасно и успјешно;
- д) имају одговарајуће објекте и опрему како би осигурали да запослени могу вршити службене контроле ефикасно и успјешно;
- е) имају правна овлашћења за вршење службене контроле и предузимање мјера прописаних овим правилником;
- ф) имају донесене планове хитних мјера и да су спремни да их спроведу у хитним ситуацијама;
- г) субјекти у пословању са храном и храном за животиње морају обезбиједити несметан рад било којој инспекцији која се врши у складу са овим правилником, и да помажу службеним лицима надлежних органа приликом вршења њихових дужности.
- (5) Када надлежни орган пренесе надлежност за вршење службених контрола органу или органима, а који није наведен у члану 2. став (2) тачка д), нарочито онима на регионалном или локалном нивоу, дужан је да обезбиједи ефикасну и успјешну координацију између свих укључених надлежних органа, укључујући, по потреби, и области заштите здравља и животне средине.
- (6) Надлежни инспекцијски органи обезбјеђују непристрасност, квалитетно вршење и досљедност службених контрола на свим нивоима. Критеријуме који су наведени у ставу (2) овог члана морају у цјелини поштовати сви органи којима је додијељена надлежност за вршење службене контроле.
- (7) Када је, унутар надлежног инспекцијског органа, више одјељења надлежно за вршење службених контрола, обезбиједиће се ефикасна и успјешна координација и сарадња између тих одјељења.
- (8) Надлежни орган врши унутрашње ревизије или може обезбиједити вршење екстерних ревизија и предузима одговарајуће мјере на основу њихових резултата, да би се осигурало постизање циљева овог правилника. Ревизије се врше непристрасно и на транспарентан начин.

Члан 5.

(Дојела одређених задатака везаних за службене контроле)

- (1) Надлежни орган може додијелити одређене задатке везане за службене контроле једном или више контролних органа у складу са ст. од (2) до (4) овог члана.
- (2) Надлежни орган може додијелити одређене послове одређеном контролном органу само ако:
 а) постоји тачан опис задатака које контролни орган може вршити и услова под којима их може вршити;
 б) постоји доказ да контролни орган:
 1) посједује стручност, опрему и инфраструктуру потребну за обављање додијељених задатака;
 2) има довољан број квалификованих и искусних лица;
 3) је непристрасан у раду и да не постоји сукоб интереса када се ради о обављању додијељених задатака;
 ц) контролни орган обавља послове и акредитован је у складу са општим критеријумима за рад различитих органа који врше инспекције, наведене у BAS ISO/IEC 45004 "Општи критеријуми пословања различитих врста тијела која обављају инспекције" и/или у складу са

другим стандардима ако су релевантнији за споменуте додијелене задатке;

- д) лабораторије раде у складу са стандардима наведеним у члану 12. став (2) овог правилника;
  - е) контролни орган редовно доставља резултате извршених контрола надлежном органу, и када год то надлежни орган захтијева. Ако резултати контрола укажу на неусклађеност или на могућност појаве неусклађености, контролни орган одмах обавјештава надлежни орган;
  - ф) постоји ефикасна и успјешна координација између надлежног органа и контролног органа.
- (3) Надлежни органи који додјељују одређене задатке контролним органима ће, по потреби, организовати ревизије или инспекције контролних органа. Ако се на основу ревизије или инспекције покаже да такви органи нису успјели да обаве додијелене задатке, именовани надлежни орган може одузети овлашћења. Ако контролни орган не предузме одговарајуће корективне мјере на вријеме, овлашћење се одузима без одгађања.

Члан 6.

(Лица овлашћена за обављање службених контрола)

Надлежни орган обезбјеђује да лица која врше службену контролу:

- а) буду едукована за област своје надлежности која им омогућава обављање задатака и спровођење службене контроле на стручан и досљедан начин. Ова едукација мора обухваћати области наведене у Анексу I, Поглавље I овог правилника;
- б) се даље едукују у својој области надлежности и да према потреби добијају редовну додатну едукацију;
- ц) имају способност мултидисциплинарне сарадње.

Члан 7.

(Транспарентност и повјерљивост)

- (1) Надлежни органи обезбјеђују висок ниво транспарентности при обављању својих дужности. У ту сврху, све важне информације које имају дају на располагање јавности, што је прије могуће.
- (2) Јавност мора имати приступ:
  - а) информацијама о контролним активностима надлежних органа и њиховој ефикасности; и
  - б) информацијама у складу са одредбама члана 10. Закона о храни.
- (3) Надлежни орган дужан је да предузме кораке који ће обезбједити да се његови запослени обавезују да не откривају информације до којих су дошли у процесу испуњавања њихових задатака у вези са службеним контролама које су по својој природи обухваћене службеном тајном у одређеним оправданим случајевима.
- (4) Заштита службене тајне неће спријечити надлежне органе да објављују информације, а које су споменуте у ставу (2) тачка б) овог члана.
- (5) Ово се не односи на одредбе дефинисане Законом о заштити личних података ("Службени гласник БиХ", број 49/06), када је у питању обрада личних података и њихов слободан проток.
- (6) Службеном тајном сматрају се сљедеће информације:
  - а) повјерљивост прелиминарног истражног поступка или судског поступка који је у току,
  - б) лични подаци,
  - ц) информације које су заштићене посебним прописима у вези са одређеном службеном

тајном, повјерљивости доношења одлука, међународним односима и одбраном.

Члан 8.

(Поступци контроле и верификације)

- (1) Надлежни органи врше службене контроле у складу са прописаним поступцима. Ови поступци морају садржавати податке и водиче за лица која врше службене контроле укључујући, између осталог и области наведене у Анексу I Поглавље II овог правилника.
- (2) Законским прописима о раду инспекцијских органа утврђени су поступци који обезбјеђују да овлашћена лица имају несметан приступ објектима и документацији субјеката у пословању са храном, да би вршили прописане контроле на ефикасан начин.
- (3) Надлежни органи имају утврђене поступке да би се:
  - а) потврдила ефикасност службених контрола које они врше; и
  - б) обезбједило да је корективна мјера предузета када је то потребно, и да је документација прописана у ставу (1) овог члана уредно ажурирана.
- (4) Савјет министара Босне и Херцеговине утврђује на предлог Агенције и Канцеларије у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта водиче за начин вршења службених контрола. Водичи могу садржавати препоруке које се нарочито односе на службене контроле за:
  - а) примјену принципа анализе ризика и критичних контролних тачака (у даљем тексту: НАССР);
  - б) системе управљања које користе субјекти у пословању са храном и храном за животиње, у складу са прописима о храни и храни за животиње;
  - ц) микробиолошку, физичку и хемијску безбједност хране и хране за животиње.

Члан 9.

(Записници)

- (1) Надлежни инспекцијски орган, у складу са општим и посебним прописима, сачињава записнике о извршеним службеним контролама.
- (2) Ови записници садржавају опис сврхе службених контрола, примијењене контролне методе, резултате службених контрола и, гдје је то потребно, активности које пословни субјекат о којем се ради треба да предузме.
- (3) Примјерак записника доставља се пословном субјекту из става (2) овог члана.

Члан 10.

(Контролне активности, методе и технике)

- (1) Службене контроле врше се тако што се користе одговарајуће методе контроле и технике, као што су план праћења, надзор, верификација, ревизија, инспекција, узорковање и анализа.
- (2) Службене контроле хране и хране за животиње морају укључивати између осталог и сљедеће активности:
  - а) преглед било којег контролног система које је успоставио субјекат у пословању са храном или храном за животиње и добијених резултата;
  - б) инспекцију сљедећег:
    - 1) погона произвођача примарних производа, пословања са храном или храном за животиње, укључујући њихову околину, објекте, просторије, опрему, инсталације и

- машине, транспорт, као и саму храну и храну за животиње;
- 2) сировина, састојака, помоћних додатака у производњи и других производа који се користе за прераду и производњу хране и хране за животиње;
  - 3) полуготових производа;
  - 4) материјала и артикала који долазе у контакт са храном;
  - 5) производа и поступака за чишћење и одржавање и пестицида;
  - 6) декларисање, презентовање и рекламирање;
- ц) провјеру хигијенских услова субјеката у пословању са храном или храном за животиње;
- д) оцјену процедура везаних за добру произвођачку праксу (GMP - енг. *good manufacturing practices*), добру хигијенску праксу (GHP - енг. *good hygiene practices*), добру узгојну праксу и HACCP, узимајући у обзир употребу водича састављених у складу са прописима у Босни и Херцеговини;
- е) провјеру писаног материјала и осталих докумената који могу бити значајни за оцјену усклађености са прописима о храни и храни за животиње;
- ф) разговоре са субјектима у пословању са храном и храном за животиње, као и са њиховим запосленим;
- г) читавање евидентираних вриједности на мјерним инструментима субјеката у пословању са храном или храном за животиње;
- х) провјеру сопственим инструментима како би потврдио резултате добијене мјерењем које су извршили субјекти у пословању са храном и храном за животиње; и
- и) било коју другу активност потребну како би се обезбиједило испуњавање циљева овог правилника.

ПОГЛАВЉЕ III - УЗОРКОВАЊЕ И АНАЛИЗЕ

Члан 11.

(Методe узорковања и анализа)

- (1) Методе узорковања и анализа које се користе приликом службених контрола морају бити у складу са одредбама општих и посебних прописа, или:
  - а) ако такви прописи не постоје, са међународно признатим прописима или протоколом, нпр. онима које је Европски одбор за стандарде (CEN) прихватио; или
  - б) у случају непостојања међународно признатих прописа или протокола из тачке а), у складу са другим методама подобним за предвиђену намјену, или које су израђене у складу са научним протоколима.
- (2) Када се став (1) овог члана не примјењује, валидација метода анализа може се спровести у појединој лабораторији према међународно признатом протоколу.
- (3) Гдје год је то могуће, методе анализа треба да буду описане према одговарајућим критеријумима дефинисаним у Анексу II овог правилника.
- (4) Сљедеће мјере примјењују се у складу са важећим прописима о:
  - а) методама узорковања и анализа, укључујући и методе потврђивања, као и референтне методе које се користе у случају спора;

- б) критеријумима учинка, параметрима анализе, мјерне несигурности и процедура потребних за валидацију метода поменутих у тачки а) овог става; и
  - ц) правилима о тумачењу резултата.
- (5) Субјекат у пословању са храном или храном за животиње, чији су производи предмет узорковања и анализа, има право да захтијева додатно стручно мишљење, без довођења у питање обавеза надлежног органа да предузме хитне мјере у случају изненадне опасности.
  - (6) У случају из става (5) овога члана мора се обезбиједити довољан број узорака за додатно стручно мишљење, осим ако то није могуће у случају лако кварљивих производа или врло малих количина расположивих узорака за испитивање.
  - (7) Руковање узорцима и њихово означавање мора гарантовати правну и аналитичку вјеродостојност.

Члан 12.

(Овлашћене лабораторије)

- (1) У Босни и Херцеговини анализе узорака хране и хране за животиње у сврху службене контроле врше овлашћене лабораторије.
- (2) Овлашћене лабораторије раде у складу са BAS EN ISO/IEC 17025 стандардом о "општим захтјевима за компетентност испитних и калибрационих лабораторија" и у складу са BAS EN ISO/IEC 17011 стандардом "оцјењивање усклађености-општи захтјеви за тијела за акредитацију која акредитују тијела за оцјењивање усклађености", узимајући у обзир критеријуме за различите методе тестирања дефинисане прописима о храни и храни за животиње.
- (3) Акредитација и оцјена лабораторија за анализе из става (2) овог члана могу се односити на појединачне тестове или групе тестова.
- (4) Овлашћење престаје да важи када се утврди да услови из става (2) овог члана више нису испуњени.

ПОГЛАВЉЕ IV - УПРАВЉАЊЕ КРИЗОМ

Члан 13.

(План хитних мјера за храну и храну за животиње)

- (1) Агенција и Канцеларија, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта, израђују оперативне планове хитних мјера. Ови планови утврђују мјере које се без одгађања примјењују када се утврди да храна или храна за животиње представља озбиљан ризик за људе или животиње, било директно или путем животне средине.
- (2) Планови хитних мјера поближе одређују:
  - а) органе који ће бити укључени;
  - б) њихова овлашћења и дужности;
  - ц) начин и поступке размјене информација између релевантних страна.
- (3) Агенција и Канцеларија по потреби врше ревизију планова хитних мјера на основу стечених искустава, укључујући искуства стечена вјежбама симулације.

ПОГЛАВЉЕ V - СЛУЖБЕНЕ КОНТРОЛЕ ПРИ УВОЗУ ХРАНЕ И ХРАНЕ ЗА ЖИВОТИЊЕ

Члан 14.

(Службене контроле хране за животиње и хране животињског поријекла)

- (1) Овај правилник не утиче на захтјеве везане за ветеринарске прегледе хране за животиње и хране животињског поријекла који су регулисани важећим прописима о условима и начину обављања

- ветеринарских прегледа хране за животиње и хране животињског поријекла приликом увоза у Босну и Херцеговину. Канцеларија додатно спроводи службене контроле како би утврдила усклађеност са одредбама прописа о храни или храни за животиње које важећи прописи не покривају, укључујући и одредбе одређене у члану 37. овог правилника.
- (2) Опште одредбе из чл. 18. до 25. овог правилника примјењују се и на службене контроле свих врста хране за животиње и остале хране, укључујући храну за животиње и храну животињског поријекла.
- (3) Задовољавајући резултати провјере робе која је подвргнута:
- прописаним царинским поступцима; или
  - прописаним поступцима који се спроводе у слободним зонама или слободним царинским складиштима, не искључује обавезе субјекта у пословању са храном за животиње и храном да обезбиједи да храна за животиње и храна задовољава одредбе прописа о храни за животиње и храни од момента стављања у слободни промет, нити искључује вршење даљих службених контрола хране за животиње или остале хране.

Члан 15.

(Службене контроле хране за животиње и остале хране)

- (1) Надлежни инспекцијски орган врши редовне службене контроле увезене хране за животиње и остале хране, а на коју се не примјењује посебан пропис о условима и начину рада граничних ветеринарских прелаза у Босни и Херцеговини. Контроле се врше на основу вишегодишњих планова контроле који су дефинисани у складу са чл. од 34. до 36. овог правилника и узимајући у обзир могуће ризике. Контроле обухватају све области примјене прописа о храни за животиње и храни.
- (2) Надлежни орган врши редовне службене контроле хране за животиње и остале хране приликом увоза, а на коју се не примјењују прописи о ветеринарским прегледима приликом увоза у Босну и Херцеговину наведени у члану 14. став (1) овог правилника. Контроле се врше на основу вишегодишњих планова контроле који су дефинисани у складу са чл. од 34. до 36. овог правилника и узимајући у обзир могуће ризике. Контроле обухватају све области примјене прописа о храни за животиње и осталој храни.
- (3) Контроле се врше на одговарајућем мјесту, укључујући мјесто улаза робе на територију Босне и Херцеговине, на мјесту стављања у промет, складиштима, у објектима увозника - субјеката у пословању са храном за животиње или храном или другим мјестима производног ланца хране за животиње и хране.
- (4) Ове контроле такође се могу вршити на производима:
- који су стављени на тржиште према прописаним царинским процедурама; или
  - који улазе у слободне царинске зоне или слободна царинска складишта.
- (5) Задовољавајући резултати провјера из става (3) овог члана не искључују обавезе субјекта у пословању са храном за животиње и храном да обезбиједи да храна за животиње и храна задовољава одредбе прописа о храни за животиње и храни од момента пуштања у слободни промет, нити искључују даље вршење службених контрола хране за животиње или хране.

- (6) Листа хране за животиње и остале хране, а која је због познатих или могућих ризика предмет поштрених службених контрола на мјесту улаза на територију Босне и Херцеговине, саставља се и ажурира у складу са посебним прописом. Истим прописом се утврђује учесталост и врста ових контрола, као и висина накнаде за ове контроле.

Члан 16.

(Врсте контрола хране за животиње и остале хране)

- (1) Службене контроле из члана 15. став (1) овог правилника укључују најмање комплетан преглед документације, случајни идентификациони преглед узорка и, по потреби, физички преглед.
- (2) Учесталост физичког прегледа зависи од:
- ризика који се односе на различите врсте хране за животиње и хране;
  - претходног испуњавања услова за поменуте производе од стране земље и објекта поријекла и субјеката у пословању са храном и храном за животиње који увозе и извозе производ;
  - контроле коју је извршио субјекат у пословању са храном или храном за животиње који увози производ;
  - гаранције коју је дао надлежни орган земље поријекла.
- (3) Надлежни инспекцијски орган обезбјеђује да се физички преглед врши под одговарајућим условима и на мјесту које има приступ одговарајућој контролној опреми, што омогућава да се преглед врши на адекватан начин, са могућношћу узимања одговарајућег броја узорака прилагођених мјерама за отклањања ризика које ће бити предузете и да се са храном и храном за животиње поступа на хигијенски начин. Руковање узорцима мора бити тако да се обезбиједи правна и аналитичка исправност. Надлежни инспекцијски орган обезбјеђује да опрема и методологија за мјерење граничних вриједности мора бити у складу са одредбама посебних прописа.

Члан 17.

(Мјесто улаза и претходна најав)

- (1) Савјет министара Босне и Херцеговине, у сврху организације службених контрола из члана 15. став (5) овог правилника:
- одређује мјеста за улаз на територију Босне и Херцеговине која омогућавају приступ одговарајућим објектима за контролу различите врсте хране и хране за животиње; и
  - обавезује субјекте у пословању са храном или храном за животиње, одговорне за пошиљку, да унапријед најаве приспијеће и врсту пошиљке.
- (2) Одредбе из става (1) овог члана могу се примјењивати за преглед хране за животиње која није животињског поријекла.

Члан 18.

(Процедуре у случају постојања сумње)

У случају постојања сумње о неиспуњавању услова или сумње о идентитету или стварном одредишту пошиљке или неподударања између пошиљке и овјерених гаранција, надлежни инспекцијски орган спроводи службене контроле у сврху потврђивања или отклањања сумње. Предметна пошиљка се ставља под службени надзор до добијања резултата службених контрола.

Члан 19.

(Процедуре након спроведених службених контрола хране за животиње и хране)

- (1) Надлежни инспекцијски орган, у складу са општим и посебним прописима, службено задржава увезену храну за животиње и храну која не испуњава прописе о храни и храни за животиње и након саслушања субјекта у пословању са храном и храном за животиње одговорног за пошиљку, предузима следеће мјере у вези са том храном за животиње или храном:
  - а) издаје наређење да се таква храна за животиње или храна уништи, подвргне посебном третману у складу са чланом 20. овог правилника или врати/преусмјери изван територије Босне и Херцеговине у складу са чланом 21. овог правилника; друге одговарајуће мјере као што је употреба хране за животиње или хране у сврхе које нису првобитно предвиђене;
  - б) у случају када је храна за животиње или храна већ стављена на тржиште, наређује праћење или, по потреби, наређује њен поврат или повлачење са тржишта, прије него што предузме неке од горе наведених мјера;
  - ц) провјерава да ли храна за животиње и храна може штетно утицати на здравље људи или животиња, било директно или путем животне средине, за вријеме или до примјене мјера наведених у тач. а) и б) овог става.
- (2) Ако службене контроле из чл. 14. и 15. овог правилника покажу да је пошиљка штетна за здравље људи и животиња или несигурна:
  - а) лица овлашћена за спровођење службене контроле стављају предметну пошиљку под службени надзор док се чека њено уништење или спровођење неке друге одговарајуће мјере потребне за заштиту здравља људи и животиња;
  - б) храна за животиње или остала храна која није животињског поријекла, за коју је прописана повећана учесталост контрола у складу са одредбом члана 15. став (5) овог правилника, није достављена на службену контролу или није достављена у складу са посебним захтјевима утврђеним у складу са одредбама члана 17. овог правилника, надлежни инспекцијски орган овлашћен за вршење службене контроле наређују враћање хране или хране за животиње и службено задржавање без одгађања те уништавање или преусмјеравање у складу са одредбама члана 21. овог правилника.
- (3) Ако надлежни инспекцијски орган не допусти увоз хране за животиње или хране, он обавјештава царинске службе о својој одлуци, заједно са подацима о крајњем одредишту пошиљке.

Члан 20.

(Посебан третман)

- (1) Посебан третман наведен у члану 19. овог правилника може укључивати:
  - а) обраду или прераду како би храна за животиње или храна испуњавала захтјеве земље у коју се враћа или преусмјерава, укључујући по потреби и деконтаминацију, али искључујући разрјеђивање;
  - б) прераду на било који други одговарајући начин за друге намјене осим за исхрану људи и исхрану животиња.

- (2) Посебан третман се обавља у објектима под надзором надлежног инспекцијског органа и спроводи се у складу са посебним прописима.

Члан 21.

(Враћање или преусмјеравање пошиљке)

- (1) Надлежни инспекцијског орган дозволиће враћање или преусмјеравање пошиљке само:
  - а) ако је одредиште договорено са субјектом у пословању са храном или храном за животиње који је одговоран за пошиљку;
  - б) ако је субјекат у пословању са храном или храном за животиње прво обавијестио надлежни орган земље поријекла или земљу одредишта, уколико су различите, о разлозима и условима који спречавају стављање хране или хране за животиње на тржиште Босне и Херцеговине; и
  - ц) након што надлежни орган земље одредишта, у случају да земља поријекла није земља одредишта, обавијести надлежни орган о спремности прихваћања пошиљке.
- (2) На основу одредаба посебних прописа који се примјењују када постоји временско ограничење за тражење додатног стручног мишљења и ако то резултати службених контрола не искључују, пошиљка ће се вратити или преусмјерити најкасније 60 дана од дана када је надлежни инспекцијски орган донио одлуку о крајњем одредишту пошиљке, осим ако није покренут управни поступак. Ако по истеку рока од 60 дана пошиљка није враћена или преусмјерена, биће уништена, осим у случају када је кашњење оправдано.
- (3) До враћања или преусмјеравања пошиљке или потврђивања разлога за одбијање, надлежни инспекцијски орган ставља пошиљку под службени надзор.
- (4) Надлежни инспекцијски орган о својој одлуци обавјештава Агенцију, Канцеларију и надлежну царинску службу. Надлежни органи сарађују у случају предузимања даљих мјера како би онемогућили поновни увоз одбијене пошиљке на територију Босне и Херцеговине.

Члан 22.

(Трошкови)

Субјекат у пословању са храном и храном за животиње, одговоран за пошиљку или његов представник, дужан је да сноси трошкове надлежних органа за спровођење контроле настале поступањем из чл. 18, 19, 20. и 21. овог правилника.

Члан 23.

(Одобравање контрола које земље извознице спровode прије извоза)

- (1) За храну за животиње и храну животињског поријекла Канцеларија може организовати инспекцију ради провјере објекта у земљи поријекла са намјером провјере да ли производи намијењени извозу у Босну и Херцеговину испуњавају прописане услове. Одобрење се може односити само на храну за животиње и храну животињског поријекла поријеклом из земље извоза и може се издати за један или више производа.
- (2) У случајевима када се изда одобрење из става (1) овог члана, може се смањити број контрола приликом увоза хране за животиње и хране. Службена контрола хране за животиње и хране спроводи се у складу са

- издатим одобрењем, како би се осигурало да провјере у земљи извоза и даље остану ефикасне.
- (3) Одобрење из става (1) овог члана може се издати земљи извозници само ако:
- службени преглед покаже да храна за животиње и храна животињског поријекла која се увози испуњава прописане или еквивалентне захтјеве;
  - се сматра да су контроле спроведене у земљи извоза прије испоруке задовољавајуће, успјешне и ефикасне, те могу замијенити или редуковати документациони, идентификациони и физички преглед.
- (4) У одобрењу из става (1) овог члана мора се навести надлежни орган земље извоза одговоран за вршење контроле прије извоза и контролни орган на који је тај надлежни орган пренио одређена овлашћења. Наведено овлашћење може се одобрити само ако су задовољени критеријуми из члана 5. овог правилника или еквивалентни услови.
- (5) Надлежни орган и било који контролни орган који је наведен у одобрењу из става (1) овог члана одговорни су за успостављање контаката са Канцеларијом.
- (6) Надлежни орган или контролни орган земље извоза мора осигурати службену сертификацију сваке пошиљке прије њеног уласка на територију Босне и Херцеговине, издавањем сертификата. Одобрењем из става (1) овог члана тачно се одређује модел тих сертификата.
- (7) У случају када службена контрола увоза који подлијеже процедури из става (2) овог члана открије већи степен неусклађености, надлежни орган о томе обавјештава субјекта у пословању са храном, повећава број прегледаних пошиљки и по потреби дозвољава одговарајућу анализу и задржава одговарајући број узорка под одговарајућим условима складиштења.
- (8) Ако се утврди да у значајном броју пошиљки роба не одговара подацима наведеним у сертификату који је издао надлежни или контролни орган земље извоза, неће се примјењивати смањена учесталост контрола из увоза наведена у ставу (2) овог члана.

Члан 24.

(Надлежни органи и царинске службе)

- За организацију службених контрола наведених у овом поглављу, надлежни инспекцијски органи уско сарађују са царинском службом.
- Када се ради о пошиљкама хране за животиње и хране животињског поријекла, као и хране за животиње и хране из члана 15. став (5) овог правилника, царинске службе неће дозволити њихов улазак или држање у слободним зонама или царинским складиштима без одобрења надлежног инспекцијског органа.
- Када се изврши узимање узорка, надлежни инспекцијски орган обавјештава царинске службе и укључене субјекте у пословању са храном и храном за животиње, те одређује може ли се роба пустити прије него што буду доступни резултати анализе узорка, под условом да је сљедљивост пошиљке осигурана.
- У случају пуштања у промет, надлежни инспекцијски органи и царинске службе сарађују на основу посебног прописа о провјерама усклађености са правилима о сигурности производа.

Члан 25.

(Мјере примјене)

- Мјере потребне за обезбјеђивање јединствене примјене службених контрола при уношењу хране за

животиње и хране, утврђују се у складу са посебним прописом.

- Посебним прописом могу се утврдити детаљна правила за:
  - храну за животиње и храну која се увози или подлијеже царинском поступку, или за поступање са храном за животиње и храном у слободним зонама или царинским складиштима, у складу са важећим прописима,
  - снабдијевање посаде и путника храном у међународном саобраћају;
  - наруџбе поштом, телефонски или путем интернета и испоруку потрошачу хране за животиње и хране;
  - храну за животиње намијењену кућним љубимцима или коњима и храну коју носе путници и посада у међународном саобраћају;
  - посебне услове или изузетке у вези са одређеним дијеловима царинског подручја у складу са важећим царинским прописима, узимајући у обзир природна ограничења специфична за та подручја;
  - обезбјеђивање досљедности одлука надлежних органа везаних за храну за животиње и храну из увоза у складу са одредбама члана 19. овог правилника;
  - враћање извезених пошиљки;
  - документе о узимању узорка који морају пратити пошиљке.

ПОГЛАВЉЕ VI - ФИНАНСИРАЊЕ СЛУЖБЕНИХ КОНТРОЛА

Члан 26.

(Општи принципи)

Надлежни органи обезбјеђују одговарајућа финансијска средства која ће бити довољна да подмире трошкове службених лица и друге потребе за вршење службених контрола на начин који се сматра одговарајућим, укључујући опште опорезивање или успостављање административних такси или накнада.

Члан 27.

(Накнаде или таксе)

- Надлежни инспекцијски органи могу наплаћивати трошкове службених контрола или административне таксе како би се покрили трошкови који произлазе из службених контрола.
- Међутим, када су у питању дјелатности наведене у Анексу III под А овог правилника, Канцеларија и надлежни ентитетски органи доносе посебне прописе о висини накнада и такси.
- Не доводећи у питање одредбе ст. (4) и (6) овог члана, таксе наплаћене за специфичне дјелатности наведене у Анексу III под А овог правилника не смију бити испод најнижих износа наведених у Анексу III под Б овог правилника. Висине накнада из Анекса III под Б овог правилника ажурирају се најмање сваке двије године, у складу са претходно утврђеном процедуром имајући у виду и инфлацију.
- Таксе које се наплаћују за потребе службених контрола у складу са ставом (1) или (2) овог члана:
  - не смију бити веће од износа трошкова надлежног органа које он има у односу на критеријуме наведене у Анексу V овог правилника; и
  - могу бити фиксне, утврђене на основу трошкова које су надлежни органи имали при вршењу

службених контрола у одређеном временском периоду или, гдје је то примјењиво, у висини износа утврђеног у Анексу III под Б овог правилника.

- (5) Приликом одређивања такси надлежни орган узима у обзир:
- врсту пословања и релевантне факторе ризика;
  - интересе субјеката у пословању са храном и храном за животиње са малим обимом пословања;
  - традиционалне методе које се користе у производњи, преради и дистрибуцији;
  - потребе субјеката у пословању са храном и храном за животиње који се налазе у подручјима са посебним географским ограничењима.
- (6) Када, у погледу самопровере и система слједивости које примјењују субјекти у пословању са храном или храном за животиње, као и нивоа усаглашености утврђеног за вријеме службених контрола за одређену врсту хране или хране за животиње или дјелатности, службене контроле врше уз смањену учесталост или узимају у обзир критеријуме наведене у ставу (5) тач. б) до д) овог члана, надлежни орган може утврдити таксу службене контроле која ће бити мања од минималног износа како је наведено у ставу (4) тачки б) овог члана.
- (7) Када надлежни орган врши неколико службених контрола у исто вријеме у једном објекту, те контроле се сматрају као једна уз наплату само једне таксе.
- (8) Таксе везане за контролу увоза плаћа субјекат у пословању са храном или храном за животиње или његов представник и приход се уплаћује на рачун буџета.
- (9) Наплаћене таксе неће бити директно или индиректно враћене, осим ако су неправилно наплаћене.
- (10) Не доводећи у питање трошкове који произлазе из трошкова наведених у члану 28. овог правилника, надлежни орган неће наплаћивати никакве таксе осим оних наведених у овом члану за провођење овог правилника.
- (11) Субјекат у пословању са храном или храном за животиње или његов представник добија потврду о плаћеној такси.
- (12) Надлежни орган обезбјеђује да метод обрачунавања такси буде доступан јавности.

Члан 28.

(Трошкови додатних службених контрола)

- Када утврђивање неусклађености са одредбама прописа о храни или храни за животиње захтијева додатне службене контроле које излазе из оквира уобичајених контролних активности надлежног инспекцијског органа, он може наплатити субјекту у пословању са храном или храном за животиње који је одговоран за неусклађеност или лицу које је власник и које посједује робу трошкове настале због додатних службених контрола.
- Уобичајене контролне активности су рутинске и врше се на основу посебних прописа и планом дефинисаним чланом 34. овог правилника.
- Активности које премашују уобичајене контролне активности укључују узимање и анализу узорака, као и друге контроле које су потребне како би се утврдио обим неправилности, потврдило да ли су предузете корективне мјере, или да би се установила или доказала неусклађеност са одредбама прописа.

Члан 29.

(Висина трошкова)

Када се утврђује висина трошкова наведених у члану 28. овог правилника, морају се узети у обзир принципи одређени у члану 27. овог правилника.

ПОГЛАВЉЕ VII - ОСТАЛИ УСЛОВИ

Члан 30.

(Службена сертификација)

- Не доводећи у питање захтјеве који произлазе из прописа о заштити здравља или добробити животиња а везано за службене сертификације, посебним прописом могу се утврдити:
  - околности, у којима се захтијева службена сертификација;
  - модел сертификације;
  - стручност лица које издаје сертификације;
  - принципи који се морају поштовати како би се обезбиједила поуздана сертификација, укључујући и издавање сертификација електронским путем;
  - процедуре које се морају примјењивати у случају повлачења сертификација и издавања замјене сертификација;
  - пошиљке које су подијељене у више мањих пошиљки или које су помијешане заједно са другим пошиљкама;
  - документи који морају пратити робу након обављених службених контрола.
- У случају када се захтијева службени сертификат, мора се обезбиједити да:
  - постоји повезаност између сертификата и пошиљке;
  - су подаци у сертификату тачни и вјеродостојни.
- Појединачни модел, гдје је то прикладно, комбинује захтјеве који се тичу службене сертификације хране и хране за животиње и друге захтјеве за службено сертификавање.

Члан 31.

(Регистрација и одобрење објеката у пословању са храном и храном за животиње)

- Надлежни ентитетски орган односно надлежни орган Брчко Дистрикта:
  - утврђује процедуре за субјекте у пословању са храном и храном за животиње које морају бити поштоване приликом подношења апликације за регистрацију њихових објеката у складу са одредбама Правилника о хигијени хране и посебног прописа који уређује регистрацију и одобравање објеката или са посебним прописом о хигијени хране за животиње;
  - сачињава и ажурира листу регистрованих субјеката у пословању са храном и храном за животиње коју доставља Канцеларији и Агенцији. Тамо гдје већ постоји таква листа, она се може користити у смислу одредаба овог правилника.
- Надлежни ентитетски органи односно надлежни орган Брчко Дистрикта утврђује процедуре за субјекте у пословању са храном и храном за животиње које морају бити поштоване приликом аплицирања за одобравање њихових објеката у складу са одредбама Правилника о хигијени хране и Правилника о организацији службених контрола производа животињског поријекла намијењених исхрани људи ("Службени гласник БиХ", број 103/12) и посебног

прописа којима се уређује регистрација и одобравање објеката.

(3) Надлежни ентитетски орган односно надлежни орган Брчко Дистрикта:

а) након добијања апликације за одобрење од субјекта у пословању са храном и храном за животиње, обавља преглед објекта на лицу мјеста;

б) одобрава објекат ако је подносилац захтјева доказао да су испуњени захтјеви одредаба прописа о храни и храни за животиње;

ц) може издати условно одобрење ако утврди да су у објекту испуњени сви прописани захтјеви који се односе на инфраструктуру и опрему. Ако на основу нове службене контроле у објекту спроведене у року од три мјесеца од издавања условног одобрења утврди да су испуњени остали захтјеви одређени прописима о храни и храни за животиње, надлежни орган издаје одобрење за објекат. Ако је начињен очигледан напредак у погледу испуњавања услова за регистрацију објекта, али још нису у потпуности испуњени сви прописани услови, надлежни орган може продужити издато условно одобрење. Условно одобрење може бити издато у укупном трајању од шест мјесеци најдуже;

д) приликом вршења службене контроле провјерава стање одобрених објеката. Ако утврди значајне недостатке или у више наврата забрани рад неком објекту, а субјекат у пословању са храном или храном за животиње не може дати одговарајуће гаранције у вези са наставком пословања, надлежни орган покреће поступак укидања одобрења објекта. Међутим, надлежни орган може привремено ставити ван снаге издато одобрење ако субјекат у пословању са храном или храном за животиње гарантује да ће отклонити недостатке у разумном року.

е) Надлежни ентитетски орган односно надлежни орган Брчко Дистрикта преиспитује одобрења за субјекте у пословању са храном на основу извјештаја о обављеним службеним контролама. Ако надлежни инспекцијски орган утврди озбиљне недостатке или у више наврата мора зауставити производњу у неком објекту субјекта у пословању са храном, а носилац дјелатности у пословању са храном или храном за животиње не може дати одговарајуће гаранције у вези са будућом производњом, надлежни ентитетски орган започиње поступак повлачења одобрења таквог објекта. Међутим, надлежни ентитетски орган може привремено ставити ван снаге одобрење за објекат ако носилац дјелатности у пословању са храном или храном за животиње може гарантовати да ће уклонити недостатке у разумном року.

(4) Надлежни ентитетски органи односно надлежни орган Брчко Дистрикта достављају списак одобрених објеката Агенцији која га ажурира и обезбјеђује њихову доступност јавности и надлежним органима осталих земаља.

ДИО ТРЕЋИ - РЕФЕРЕНТНЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ

Члан 32.

(Референтне лабораторије Европске заједнице)
Референтне лабораторије Европске заједнице за храну и храну за животиње, за здравље животиња и живе животиње наведене су у Анексу VI овог правилника.

Члан 33.

(Референтне лабораторије у Босни и Херцеговини)
(1) Референтне лабораторије у Босни и Херцеговини за храну и храну за животиње одговорне су за:

а) достављање детаља аналитичких метода, укључујући референтне методе другим референтним лабораторијама;

б) координацију примјене, од других референтних лабораторија, метода из тачке а) овог става, нарочито организовањем компаративних тестирања и обезбјеђивањем одговарајућег праћења тог тестирања у складу са међународно прихваћеним протоколима;

ц) координирање, у оквиру својих овлашћења, практичних поступака потребних за примјену нових аналитичких метода и информисање других референтних лабораторија о напретку на том пољу;

д) спровођење основних и напредних курсева едукације за запослене у референтним лабораторијама;

е) обезбјеђивање научне и техничке помоћи Агенцији, нарочито у случајевима када су резултати анализа оспорени;

ф) сарадњу са лабораторијама одговорним за анализу хране и хране за животиње.

(2) Референтне лабораторије у сектору здравља животиња одговорне су за:

а) координацију метода за дијагностику болести;

б) активно помагање у дијагностици болести које се појављују, примањем патогених изолата за потврђивање дијагнозе, карактеризацију и епизоотичне студије;

ц) спровођење основних или напредних курсева едукације за експерте у лабораторијској дијагностици с циљем усклађивања дијагностичких техника;

д) сарадњу у погледу метода дијагностике болести животиња које потпадају под њихову надлежност, са надлежним лабораторијама у Европској унији и осталим земљама, гдје се те болести често појављују;

е) спровођење основних и напредних курсева едукације за запослене у референтним лабораторијама.

(3) Референтне лабораторије из ст. (1) и (2) овог члана у односу на овлашћене лабораторије обавезне су да:

а) сарађују са овлашћеним лабораторијама из оквира добијених овлашћења;

б) координирају активности овлашћених лабораторија из оквира добијених овлашћења одговорних за анализу узорака у складу са одредбама члана 11. овог правилника;

ц) организују компаративне тестове између овлашћених лабораторија и обезбиједе њихово одговарајуће праћење;

д) осигурају достављање информација од других референтних лабораторија надлежном органу и овлашћеним лабораторијама;

- e) обезбиједи научну и техничку помоћ Агенцији и надлежним органима у обављању послова службене контроле;
  - ф) извршавају друге посебне дужности утврђене важећим прописима.
- (4) На референтне лабораторије примјењују се одредбе члана 12. ст. (2) и (3) овог правилника.
- (5) Референтне лабораторије морају:
- а) запошљавати лица са одговарајућим квалификацијама и лица која су адекватно едукована када је ријеч о дијагностичким и аналитичким техникама које се користе у области њихове стручности;
  - б) посједовати опрему и производе који су потребни за обављање задатака који су им додијелени;
  - ц) имати одговарајућу административну инфраструктуру;
  - д) осигурати да запослена лица поштују повјерљивост природе одређених тема, резултата или саопштења;
  - е) осигурати да запослена лица имају довољно знања о међународним стандардима и праксама;
  - ф) имати ажурирани списак доступних референтних супстанци и реагенса, као и ажурирани списак произвођача и добављача таквих супстанци и реагенса;
  - г) узети у обзир резултате активности истраживања која се врше на нивоу Босне и Херцеговине, Европске уније и осталих земаља;
  - х) имати едукована лица која ће бити на располагању у хитним случајевима на територији Босне и Херцеговине.
- (6) Додатне одговорности и задаци референтних лабораторија могу бити утврђени посебним прописом.
- (7) Референтне лабораторије могу бити предмет контрола како би се потврдила усклађеност са захтјевима овог правилника. Ако ове контроле покажу да лабораторија не испуњава захтјеве, Савјет министара Босне и Херцеговине одузима статус референтности из става (1).
- (8) Ставови од (1) до (7) овог члана примјењују се не доводећи у питање одредбе Правилника којим се утврђују мјере за спречавање, контролу и искорјењивање трансмисивних спонгиформних енцефалопатија ("Службени гласник БиХ", број 25/11) и Одлуке о праћењу резидуа одређених материја у живим животињама и у производима животињског поријекла ("Службени гласник БиХ", број 1/04).

ДИО ЧЕТВРТИ - ПЛАНОВИ КОНТРОЛЕ

Члан 34.

(Вишегодишњи планови контроле)

- (1) Како би се обезбиједила ефикасна примјена прописа о храни у свим фазама производње, прераде и дистрибуције, прописа о здрављу и добробити животиња, као и одредаба из члана 35. овог правилника, Савјет министара Босне и Херцеговине, на предлог Агенције и Канцеларије у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта, доноси јединствени интегрисани вишегодишњи план контроле.
- (2) Финансијска средства за реализовање вишегодишњих планова контроле обезбјеђују се у буџету Босне и Херцеговине.

Члан 35.

(Принципи за израду вишегодишњих планова контроле)

- (1) Примјена плана из члана 34. овог правилника у Босни и Херцеговини почиње 1. јануара 2015. године и биће редовно ажуриран с обзиром на развој околности.
- (2) Вишегодишњи план контроле садржи опште информације о структури и организацији система контроле хране и хране за животиње, као и здравља и добробити животиња, а нарочито о:
  - а) стратешким циљевима плана и приоритетима контрола и расподеле средстава на стратешке циљеве;
  - б) категоризацији ризика у односу на планиране активности контроле;
  - ц) одређивању надлежних органа за спровођење службених контрола и њихових задатака, као и о средствима која су на располагању овим органима
  - д) општој организацији и управљању службеним контролама, укључујући и службене контроле у појединим објектима;
  - е) системима контроле који се примјењују у различитим областима и координацији између различитих служби надлежних органа одговорних за вршење службених контрола у тим областима;
  - ф) по потреби, повјеравању задатака контролним органима;
  - г) методама за обезбјеђивање усклађености са оперативним критеријумима из члана 4. став (2) овог правилника;
  - х) стручној едукацији лица која врше службене контроле у складу са одредбама члана 6. овог правилника;
  - и) документованим процедурама из чл. 8. и 9. овог правилника;
  - ј) организацији и спровођењу плана хитних мјера у случајевима ризика узрокованих болестима које се преносе путем хране или животиња, контаминацијом хране и хране за животиње и другим ризицима по здравље људи;
  - к) организовању сарадње и пружању међусобне подршке.
- (3) Вишегодишњи план контроле може се прилагођавати током примјене. Измјене и допуне могу се доносити узимајући у обзир сљедеће факторе:
  - а) нове прописе;
  - б) појаву нових болести или других ризика по здравље;
  - ц) значајније промјене у структури, управљању или раду надлежних органа;
  - д) резултате службених контрола;
  - е) измјене и допуне упутстава из члана 36. овог правилника;
  - ф) научна достигнућа;
  - г) резултате ревизије коју врши нека друга земља у Босни и Херцеговини.

Члан 36.

(Водичи за вишегодишњи план контроле)

- (1) Вишегодишњи план контроле из члана 34. овог правилника узима у обзир водиче које израђују Агенција и Канцеларија, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта. Ови водичи нарочито:
  - а) промовишу досљедан, свеобухватан и интегрисан приступ прописима о службеним

- контролама хране и хране за животиње, здравља и добробити животиња и обухватају све секторе и све нивое ланца исхране хране и хране за животиње, укључујући увоз и стављање на тржиште;
- б) идентификују приоритете засноване на ризику и критеријуме за категоризацију ризика, као и најквалитетније облике вршења службених контрола;
- ц) идентификују друге приоритете као и најквалитетније облике вршења службених контрола;
- д) идентификују фазе производње, прераде и дистрибуције хране и хране за животиње, укључујући употребу хране за животиње, што обезбјеђује најпоузданију информацију у погледу усклађености са прописима о храни и храни за животиње;
- е) подржавају усвајање најбољих пракси на свим нивоима система контроле;
- ф) стимулишу развој ефективних контрола система слједивости;
- г) обезбјеђују савјете о развоју система евидентирања спровођења мјера контроле и њихових резултата;
- х) одражавају стандарде релевантних међународних органа и препоруке у погледу организације и начина рада надлежних органа;
- и) утврђују критеријуме за вршење ревизија;
- ј) утврђују структуру годишњих извјештаја и њихових садржаја у складу са чланом 37. овог правилника;
- к) покрећу на то да главни индикатори спровођења буду коришћени у процјени вишегодишњих планова контроле.
- (2) Ако је потребно, водичи се прилагођавају на основу анализе годишњих извјештаја о службеним контролама.

Члан 37.

(Годишњи извјештаји)

- (1) Годину дана од почетка примјене вишегодишњег плана контроле, а затим сваке године, Агенција и Канцеларија подносе заједнички извјештај Савјету министара Босне и Херцеговине у року од шест мјесеци по завршетку године на коју се извјештај односи.
- (2) Заједнички извјештај садржи:
- а) измјене и допуне вишегодишњег плана донесене имајући у виду факторе из члана 35. став (3) овог правилника;
- б) резултате контрола и ревизија које су извршене у претходној години према одредбама вишегодишњег плана контроле;
- ц) врсту и број утврђених случајева неусклађености;
- д) мјере које обезбјеђују ефикасно спровођење вишегодишњих планова контроле, укључујући активности на њиховом принудном спровођењу као и њихове резултате.

ДИО ПЕТИ - УСЛОВИ УВОЗА

Члан 38.

(Општи услови увоза)

- (1) Дужност надлежног органа је да захтијева од осталих земаља које желе да извозе робу у Босну и Херцеговину да доставе тачне и ажуриране податке о

општој организацији и управљању системима контроле о:

- а) свим санитарним и фитосанитарним прописима предложеним или усвојеним на њиховој територији;
- б) свим процедурама које се користе при контроли и инспекцији, поступцима при производњи и карантинским мјерама, толеранцији пестицида и поступцима којима се одобрава употреба адитива, а које важе на њиховој територији;
- ц) процедурама за процјену ризика, факторима који се узимају у обзир, као и одређивању одговарајућег нивоа санитарне или фитосанитарне заштите;
- д) праћењу активности на основу резултата службених контрола.
- (2) Подаци поменути у ставу (1) овог члана морају бити у складу са природом производа и могу узети у обзир специфичности ситуације и структуре осталих земаља, као и природу производа који се извозе у Босну и Херцеговину. Та информација покрива најмање производе који се намјеравају извозити у Босну и Херцеговину.

Члан 39.

(Посебни услови увоза)

- (1) Савјет министара Босне и Херцеговине, на предлог Агенције или Канцеларије, може утврдити услове и поступак за увоз робе из осталих земаља или њихових региона ако такви услови и процедуре нису предвиђени важећим прописима, а посебно Правилником о службеним контролама хране животињског поријекла.
- (2) Услови и детаљне процедуре поменуте у ставу (1) овог члана могу садржавати:
- а) утврђивање листи земаља из којих се одређени производи могу увозити у Босну и Херцеговину;
- б) утврђивање модела сертификата који прате пошљике;
- ц) посебне услове увоза, који зависе од врсте производа или животиње и могућих ризика који их прате.
- (3) Земље се налазе на листама из става (2) тачка а) овог члана само ако њихови надлежни органи дају одговарајуће гаранције које се тичу усклађености или еквивалентности са прописима о храни и храни за животиње и прописима из области здравља животиња Босне и Херцеговине.
- (4) При састављању или ажурирању листи, нарочито се води рачуна о слједећим критеријумима:
- а) законодавству земље из поменуте области;
- б) структури и организацији надлежног органа земље и њихове службене контроле, као и овлашћења која имају и гаранција које могу добити приликом примјене законодавства из поменуте области;
- ц) постојању одговарајућих службених контрола;
- д) ажурности и брзини достављања информација које земља доставља Босни и Херцеговини о ризику у храни и храни за животиње и у живим животињама;
- е) гаранцији земље да:
- 1) услови који се примјењују у објектима из којих се храна и храна за животиње може увозити у Босну и Херцеговину испуњавају или су еквивалентни захтјевима прописа о

храни и храни за животиње у Босни и Херцеговини;

- 2) је утврђена листа објеката и да се редовно ажурира;
  - 3) се листа објеката и његове ажуриране верзије достављају Босни и Херцеговини без одгађања;
  - 4) објекти подлијежу редовним и ефикасним контролама надлежних органа земље.
- (5) Када се донесу посебни услови увоза наведени у ставу (2) тачка ц) овог члана, водиће се рачуна о подацима које земље достављају и резултатима контрола и, по потреби, контроли које обавља Босна и Херцеговина у тим земљама. Посебни услови увоза могу се утврдити за један производ или групу производа. Они се могу односити на једну или више земаља, или на поједине регионе тих земаља.

Члан 40.

(Еквивалентност)

- (1) Поштујући примјену договора о еквивалентности, може се донијети одлука о признавању мјера које земље или региони осталих земаља примјењују у посебним областима, пружају гаранције еквивалентне онима које се примјењују у Босни и Херцеговини, ако земље обезбиједи објективан доказ о томе.
- (2) Одлуком из става (1) овог члана дефинишу се услови увоза из поменуте земље или региона те земље. Услови могу да укључе:
  - а) природу и садржај сертификата који морају да прате производе;
  - б) посебне услове који се примјењују приликом увоза у Босну и Херцеговину;
  - ц) по потреби, процедуре за утврђивање и измјене листи региона или објеката одакле је дозвољен увоз.
- (3) Одлука из става (1) овог члана укида се без одгађања када сви услови потребни за утврђивање еквивалентности, а који су утврђени у вријеме усвајања, престану да важе.

ДИО ШЕСТИ - ЕДУКАЦИЈА ЛИЦА КОЈА ВРШЕ КОНТРОЛУ

Члан 41.

(Едукација лица која врше контролу)

Надлежни органи организују курсеве за едукацију лица запослених у надлежним органима која врше службене контроле у складу са одредбама овог правилника. Ови курсеви обезбјеђују развој и усаглашавање критеријума у вршењу службених контрола у Босни Херцеговини. Они укључују посебну едукацију из области:

- а) прописа о храни и храни за животиње, здравља и добробити животиња;
- б) методе и технике које се користе за вријеме контроле, као што је ревизија система које субјекти у пословању са храном одређују с циљем поступања са прописима о храни и храни за животиње и прописима из области здравља и добробити животиња;
- ц) вршења контроле роба које се увозе у Босну и Херцеговину;
- д) производње хране и хране за животиње, прераде и маркетиншких метода и техника.

ДИО СЕДМИ - МЈЕРЕ ЗА ПРИМЈЕНУ

Члан 42.

(Мјере у случају неусклађености)

- (1) Када надлежни инспекцијски орган утврди неусклађеност, он предузима мјере како би осигурао да субјекат у пословању са храном поправи стање. Када одлучује о томе коју ће мјеру предузети, надлежни инспекцијски орган узима у обзир природу неусклађености и претходне случајеве неусклађености тог конкретног субјекта.
- (2) У оквиру тих мјера, по потреби се:
  - а) намећу санитарне мјере или било које друге мјере потребне да се обезбиједи здравствена исправност хране или хране животињског поријекла, или усклађеност са прописима о храни или храни за животиње и прописима о здрављу или добробити животиња;
  - б) ограничава или забрањује стављање на тржиште, увоз или извоз хране, хране за животиње или животиња;
  - ц) врши праћење и, ако је то потребно, наређује враћање, повлачење и /или уништавање хране или хране за животиње;
  - д) допушта употреба хране или хране за животиње у сврхе другачије од оних за које је изворно била намијењена;
  - е) обустављају послови или затвара цијели или дио објекта у склопу субјекта у пословању са храном током одређеног периода;
  - ф) привремено ставља ван снаге или укида одобрење за објекат;
  - г) поступа у складу са одредбама члана 19. овог правилника које се односе на пошиљке из увоза,
  - х) предузимају и било које друге мјере које надлежни инспекцијски орган сматра потребним.
- (3) Надлежни инспекцијски орган доставља контролисаном субјекту у пословању са храном и храном за животиње или његовом заступнику:
  - а) писмено обавјештење о својој одлуци, са образложењем, у погледу мјера које треба предузети у складу са ставом (1) овог члана; и
  - б) поуку о правном лијеку.
- (4) По потреби, надлежни инспекцијски орган обавјештава о својој одлуци и остале надлежне органе.
- (5) Све трошкове настале на основу овог члана сноси субјекат у пословању са храном и храном за животиње.

Члан 43.

(Санкције)

У случају повреде одредаба важећих прописа о храни и храни за животиња, као и прописа о заштити здравља и добробити животиња, примјењују се казнене одредбе одређене важећим прописима о храни и храни за животиња, као и прописима о заштити здравља и добробити животиња. Санкције морају бити ефикасне, пропорционалне и усмјерене на одвраћање од кршења прописа.

ДИО ОСМИ - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

(Прелазни период за примјену прописа)

- (1) Прелазни период за примјену овог правилника је 24 мјесеца од дана његовог ступања на снагу.
- (2) Надлежни органи дужни су да обезбиједи услађеност са захтјевима овог правилника.

Члан 45.

(Анекси)

Анекси од I до VII су саставни дио овог правилника.

Члан 46.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 247/12
29. октобра 2012. године
Сарајево

Предсједavajuћи
Савјета министара БиХ
Вјекослав Беванда, с. р.

АНЕКС I**НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ****I - ПРЕДМЕТ ЕДУКАЦИЈЕ ЛИЦА КОЈА ВРШЕ СЛУЖБЕНЕ КОНТРОЛЕ**

1. Различите технике контроле као што су ревизија, узимање узорака и инспекција;
2. Поступци контроле;
3. Прописи о храни и храни за животиње;
4. Различите фазе производње, прераде и дистрибуције, као и могући ризици за здравље људи, и тамо гдје је то потребно, за здравље животиња и биљака и за животну средину;
5. Оцјена неусклађености са прописима о храни и храни за животиње;
6. Опасности у производњи хране и хране за животиње;
7. Оцјена примјене процедура HACCP-а;
8. Системи управљања као што су програми осигурања квалитета субјеката у пословању са храном и храном за животиње и њихова процјена, ако су битни за испуњавање захтјева прописа за храну и храну за животиње;
9. Системи службене сертификације;
10. Кризни планови за непредвиђене и хитне случајеве, што укључује и комуникацију између Агенције и надлежних органа;
11. Прописане процедуре и вршење службених контрола;
12. Преглед писаних, документованих материјала или других евиденција, укључујући и оне који се односе на упоредна међулабораторијска тестирања, акредитације и процјену ризика, што може бити значајно за процјену усаглашености са прописима о храни и храни за животиње, а чиме се могу обухватити и финансијски и комерцијални аспекти;
13. Све друге области, укључујући здравље и добробит животиња, неопходне да би се обезбиједило вршење службених контрола у складу са одредбама овог правилника.

II - ОБЛАСТИ КОЈЕ ПОДЛИЈЕЖУ КОНТРОЛНИМ ПРОЦЕДУРАМА

1. Организација надлежног органа и однос између надлежног органа и органа којима су додијељени задаци вршења службене контроле;
2. Однос између надлежног органа и контролних органа којима су додијељени задаци службене контроле;
3. Изјава о циљевима које треба испунити;
4. Задаци, одговорности и дужности лица која врше службене контроле;
5. Процедуре узорковања, методе и технике контроле, тумачење резултата и одлуке које из тога произлазе;
6. Програми за план праћења и надзор;
7. Међусобна сарадња у случају да је за службене контроле потребна активност више од једне државе;
8. Мјере које се предузимају након службених контрола;

9. Сарадња са другим службама или одјељењима који могу имати релевантне одговорности;
10. Потврда исправности метода узорковања, метода анализе и тестова детекције;
11. Остале активности или информације потребне за ефикасно вршење службених контрола.

АНЕКС II**КАРАКТЕРИЗАЦИЈА МЕТОДА АНАЛИЗЕ**

1. Методе анализа треба да буду одређене према сљедећим критеријумима:
  - а. тачност;
  - б. примјенивост (врста узорка и распон концентрације);
  - ц. граница детекције;
  - д. граница одређивања;
  - е. прецизност;
  - ф. поновљивост;
  - г. обновљивост;
  - х. степен искоришћења (*eng. recovery*);
  - и. селекција;
  - ј. осјетљивост;
  - к. линеарност;
  - л. мјерна несигурност;
  - м. остали критеријуми одабрани по потреби.
2. Вриједности које се добијају приликом мјерења прецизности из става 1. тачка е) Анекса II овог правилника добиће се на основу међулабораторијских тестирања која се обављају у складу са међународно признатим протоколом о међулабораторијском тестирању (нпр. ISO 5725:1994 или Међународно усклађени протокол IUPAC - *eng. International Harmonised Protocol*) или, ако су утврђени критеријуми учинка рада аналитичких метода, засниваће се на испитивању подударности критеријума. Вриједности које се односе на могућност понављања и репродукције изражавају се у међународно признатој форми (нпр. 95% интервала поузданости, како их је дефинисао ISO 5725:1994 или IUPAC). Резултати добијени међулабораторијским тестирањем објављују се или морају бити доступни.
3. Аналитичке методе које се могу примјењивати на исти начин за различите групе производа требало би да имају предност над методама које се односе само на појединачне производе.
4. У ситуацијама када методе анализе могу бити провјерене само у једној лабораторији, валидација аналитичке методе мора бити одобрена према IUPAC-у (усаглашеним упутствима) или, ако су установљени критеријуми примјене методе анализе, на основу тестова критеријума усаглашености.
5. Методе анализе усвојене према одредбама овог правилника треба да буду уређене према стандардној форми за методе анализе препоручене од ISO.

АНЕКС III**АКТИВНОСТИ И МИНИМАЛНИ ИЗНОСИ ЗА ТАКСЕ ИЛИ НАКНАДЕ ЗА СЛУЖБЕНЕ КОНТРОЛЕ У ОБЈЕКТИМА****Одјељак А****Активности**

1. Активности које су обухваћене посебним прописима из области ветеринарства.
2. Одобрења објеката у пословању са храном за животиње.

Одјељак Б**Минимални износи**

За контроле које се односе на листу следећих производа, таксе или накнаде које се наплаћују не смију бити мање од следећих износа.

Поглавље I**Минимални износи трошкова такси или накнада примјенљивих приликом инспекције клања**

- (а) говеђе месо
  - одрасла говеда: 10 КМ/животињи
  - телад: 4 КМ/животињи
- (б) месо копитара: 6 КМ/животињи
- (ц) месо свиња по тежини заклане животиње:
  - мање од 25 кг: 1 КМ/животињи
  - 25 кг или више: 2 КМ/животињи
- (д) овчје и козје месо по тежини заклане животиње:
  - мање од 12 кг: 0,3 КМ/животињи
  - 12 кг или више 0,5 КМ/животињи
- (е) месо перади и кунића
  - перади из рода *Gallus* и бисерка: 0,01 КМ/животињи
  - патке и гуске: 0,02 КМ/животињи
  - ћурке: 0,05 КМ/животињи
  - месо кунића 0,01 КМ/животињи

Поглавље II**Минимални износи такси или накнада које се примјењују за контроле у погонима за расијецање меса**

По тони меса:

- говедина, телетина, свињетина, копитари, овчје и козје месо: 4 КМ
- перад и месо кунића: 3 КМ
- месо узгајане и ловне дивљачи:
- ситне дивље птице и дивљач: 3 КМ
- месо птица тркачица (ној, ему, нанду): 6 КМ
- вепрови и преживари: 4 КМ

Поглавље III**Минимални износи такси или накнада које се примјењују у објектима за прераду дивљачи**

- (а) ситне ловне птице: 0,01 КМ/животињи
- (б) ситна дивљач: 0,02 КМ/животињи
- (ц) птице тркачице: 1 КМ/животињи
- (д) копнени сисари:
  - дивље свиње: 3 КМ/животињи
  - дивље преживари: 1 КМ/животињи

Поглавље IV**Минимални износи такси или накнада које се примјењују у производњи млијека**

2 КМ до 30 тона
1 КМ по тони након тога

Поглавље V**Минимални износи такси или накнада који се примјењују приликом производње и стављања на тржиште производа рибарства и аквакултуре**

- (а) Производи рибарства и аквакултуре када се први пут стављају на тржиште:
  - 2 КМ/тони за првих 50 тона у мјесецу
  - 1 КМ/тони након тога
- (б) Прва продаја на велетржници риба
  - 1 КМ/тони за првих 50 тона у мјесецу
  - 0,5 КМ/тони након тога
- (ц) прва продаја у случају непостојања или недовољног градирања свјежине производа и/или величине у складу са посебним прописима којима се уређује

заједничке тржишне стандарде за производе рибарства

2 КМ/тони за првих 50 тона у мјесецу;

1 КМ/тони након тога.

Наплаћује се 1 КМ/тони за прераду производа рибарства и аквакултуре.

АНЕКС IV**КРИТЕРИЈУМИ КОЈИ СЕ УЗИМАЈУ У ОБЗИР ПРИЛИКОМ ОДРЕЂИВАЊА ИЗНОСА ТРОШКОВА**

1. Плате запослених који учествују у службеним контролама;
2. Трошкови запослених који учествују у службеним контролама, укључујући објекте, алат, опрему, едукацију, путне трошкове и пропратне трошкове;
3. Трошкове узорковања и лабораторијских анализа.

АНЕКС V**ВРСТЕ АНАЛИЗА ЗА КОЈЕ СЕ ОВЛАШЋУЈУ РЕФЕРЕНТНЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ**

1. Референтна лабораторија за млијеко и млијечне производе
2. Референтна лабораторија за анализе и тестирања на зоонозе (салмонела)
3. Референтна лабораторија за праћење морских биотоксина
4. Референтна лабораторија за праћење вирусних и бактериолошких контаминација живих шкољкаша
5. Референтна лабораторија за *Listeria monocytogenes*
6. Референтна лабораторија за коагулаза позитивне стафилококе, укључујући *Staphylococcus aureus*
7. Референтна лабораторија за ешерихију коли, укључујући веротоксичну *E. coli* (VTEC)
8. Референтна лабораторија за кампило бактерије
9. Референтна лабораторија за паразите (посебно *Trichinella*, *Echinococcus* и *Anisakis*)
10. Референтна лабораторија за антимикуробиолошку резистенцију
11. Референтна лабораторија за животињске протеине у храни за животиње
12. Референтна лабораторија за резидуе ветеринарских лијекова и контаминанте у храни животињског поријекла
13. Референтна лабораторија за трансмисивне спонгиоформне енцефалопатије (ТСЕ)
14. Референтна лабораторија за адитиве у храни за животиње
15. Референтна лабораторија за генетички модификоване организме (ГМО)
16. Референтна лабораторија за материјале намијењене за контакт са храном
17. Референтна лабораторија за резидуе пестицида
18. Референтна лабораторија за тешке метале у храни и храни за животиње
19. Референтна лабораторија за микотоксине
20. Референтна лабораторија за полицикличне ароматске хидрокарбонате (ПАХ)
21. Референтна лабораторија за диоксине и полихлорирани бифениле (ПЦБ) у храни и храни за животиње.

I - РЕФЕРЕНТНЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ ЗА ЗДРАВЉЕ ЖИВОТИЊА И ЖИВЕ ЖИВОТИЊЕ

1. Референтна лабораторија за класичну кугу свиња
2. Референтна лабораторија за афричку кугу коња
3. Референтна лабораторија за авијарну инфлуенцу

4. Референтна лабораторија за њукастлску болест
 5. Референтна лабораторија за везикуларну болест свиња
 6. Референтна лабораторија за болести риба
 7. Референтна лабораторија за болести живих шкољкаша
 8. Референтна лабораторија за праћење ефикасности вакцинације за бјеснило
 9. Референтна лабораторија за болест плавог језика
 10. Референтна лабораторија за афричку кугу свиња
 11. Референтна лабораторија за зоотехнику
 12. Референтна лабораторија за слинавку и шاپ
 13. Референтна лабораторија за бруцелозу
 14. Референтна лабораторија за болести коња осим афричке куге коња
 15. Референтна лабораторија за болести ракова
 16. Референтна лабораторија за бјеснило
 17. Референтна лабораторија за туберкулозу говеда
- АНЕКС VI**
РЕФЕРЕНТНЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
I - РЕФЕРЕНТНЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ ЕУ ЗА ХРАНУ И ХРАНУ ЗА ЖИВОТИЊЕ
1. **Референтна лабораторија ЕУ за млијечно и млијечне производе**
 ANSES - Laboratoire de sécurité des aliments
 Maisons-Alfort
 Француска
2. **Референтна лабораторија ЕУ за анализе и тестирања на зоозоозе (салмонела)**
 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
 Bilthoven
 Холандија
3. **Референтна лабораторија ЕУ за праћење морских биотоксина**
 Agencia Española de Seguridad Alimentaria (AESAs)
 Vigo
 Шпанија
4. **Референтна лабораторија ЕУ за праћење вирусних и бактериолошких контаминација живих шкољкаша**
 The laboratory of the Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science (Cefas)
 Weymouth
 Велика Британија
5. **Референтна лабораторија ЕУ за *Listeria monocytogenes***
 ANSES - Laboratoire de sécurité des aliments
 Maisons-Alfort
 Француска
6. **Референтна лабораторија ЕУ за коагулаза позитивне стафилококе, укључујући *Staphylococcus aureus***
 ANSES - Laboratoire de sécurité des aliments
 Maisons-Alfort
 Француска
7. **Референтна лабораторија ЕУ за ешерихију коли укључујући, веротоксичну *E. coli* (VTEC)**
 Istituto Superiore di Sanità (ISS)
 Roma
 Италија
8. **Референтна лабораторија ЕУ за кампило бактерије**
 Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA)
 Uppsala
 Шведска
9. **Референтна лабораторија ЕУ за паразите (посебно *Trichinella*, *Echinococcus* и *Anisakis*)**
 Istituto Superiore di Sanità (ISS)
10. **Референтна лабораторија ЕУ за антимикуриолошку резистенцију**
 Fødevareinstituttet
 Danmarks Tekniske Universitet
 København
 Данска
11. **Референтна лабораторија ЕУ за животињске протеине у храни за животиње**
 Centre wallon de recherches agronomiques (CRA-W)
 Gembloux
 Белгија
12. **Референтна лабораторија ЕУ за резидуе ветеринарских лијекова и контаминанте у храни животињског поријекла**
 а) Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
 Bilthoven
 Холандија
 б) ANSES – Laboratoire de Fougères
 Француска
 ц) Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit (BVL)
 Berlin
 Њемачка
 д) Istituto Superiore di Sanità
 Roma
 Италија
13. **Референтна лабораторија ЕУ за трансмисивне спонгиоформне енцефалопатије (ТСЕ)**
 The Veterinary Laboratories Agency
 Addlestone
 Велика Британија
14. **Референтна лабораторија ЕУ за адитиве у храни за животиње**
 The Joint Research Centre of the European Commission
 Geel
 Белгија
15. **Референтна лабораторија ЕУ за генетички модификоване организме (ГМО)**
 The Joint Research Centre of the European Commission
 Ispra
 Италија
16. **Референтна лабораторија ЕУ за материјале намијењене за контакт са храном**
 The Joint Research Centre of the European Commission
 Ispra
 Италија
17. **Референтна лабораторија ЕУ за резидуе пестицида**
 а) **Житарице и храна за животиње**
 Fødevareinstituttet
 Danmarks Tekniske Universitet
 København
 Данска
 б) **Храна животињског поријекла и производи са високим садржајем масти**
 Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Freiburg
 Freiburg
 Њемачка
 ц) **Воће и поврће, укључујући производе са високим садржајем воде и киселине**
 Laboratorio Agrario de la Generalitat Valenciana (LAGV)
 Burjassot-Valencia

- Шпанија
Grupo de Residuos de Plaguicidas de la Universidad de Almería (PRRG)
Almería
Шпанија
- д) **Појединачне методе резидуа**
Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Stuttgart
Fellbach
Њемачка
18. **Референтна лабораторија ЕУ за тешке метале у храни и храни за животиње**
The Joint Research Centre of the European Commission
Geel
Белгија
19. **Референтна лабораторија ЕУ за микотоксине**
The Joint Research Centre of the European Commission
Geel
Белгија
20. **Референтна лабораторија ЕУ за полицикличне ароматске хидрокарбонате (ПАХ)**
The Joint Research Centre of the European Commission
Geel
Белгија
21. **Референтна лабораторија ЕУ за диоксине и ПЦБ у храни и храни за животиње**
Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt (CVUA) Freiburg
Freiburg
Њемачка
- II - РЕФЕРЕНТНЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ ЕУ ЗА ЗДРАВЉЕ ЖИВОТИЊА И ЖИВЕ ЖИВОТИЊЕ**
1. **Референтна лабораторија ЕУ за класичну кугу свиња**
Institut für Virologie, der Tierärztlichen Hochschule Hannover
Hannover,
Њемачка
2. **Референтна лабораторија ЕУ за афричку кугу коња**
Laboratorio Central de Sanidad Animal de Algete Algete (Madrid)
Шпанија
3. **Референтна лабораторија ЕУ за авијарну инфлуенцу**
Veterinary Laboratories Agency (VLA),
New Haw, Weybridge, Surrey
Велика Британија
4. **Референтна лабораторија ЕУ за њукастлску болест**
Veterinary Laboratories Agency (VLA),
New Haw, Weybridge, Surrey
Велика Британија
5. **Референтна лабораторија ЕУ за везикуларну болест свиња**
AFRC Institute for Animal Health,
Pirbright Laboratory,
Ash Road,
Pirbright, Woking, Surrey
Велика Британија
6. **Референтна лабораторија ЕУ за болести риба**
Veterinærinstituttet Afdeling for Fjerkræ, Fisk og Pelsdyr
Danmarks Tekniske Universitet
Aarhus
Данска
7. **Референтна лабораторија ЕУ за болести живих шкољкаша**
Ifremer - Institut français de recherche pour l'exploitation de la mer
La Tremblade
Француска
8. **Референтна лабораторија ЕУ за праћење ефикасности вакцинације за бјеснило**
AFSSA, Nancy
Laboratoire d'études sur la rage et la pathologie des animaux sauvages
Technopôle agricole et vétérinaire
Malzéville Cedex
Француска
9. **Референтна лабораторија ЕУ за болест плавог језика**
AFRC Institute for Animal Health,
Pirbright Laboratory,
Ash Road,
Pirbright, Woking, Surrey
Велика Британија
10. **Референтна лабораторија ЕУ за афричку кугу свиња**
Centro de Investigación en Sanidad Animal, Valdeolmos, Madrid,
Шпанија
11. **Референтна лабораторија ЕУ за зоотехнику**
INTERBULL Centre, Department of Animal Breeding and Genetics
Swedish University of Agricultural Sciences, Uppsala,
Шведска
12. **Референтна лабораторија ЕУ за слинавку и шап**
AFRC Institute for Animal Health,
Pirbright Laboratory,
Ash Road,
Pirbright, Woking, Surrey
Велика Британија
13. **Референтна лабораторија ЕУ за бруцелозу**
ANSES - Laboratoire de santé animale
Maisons-Alfort
Француска
14. **Референтна лабораторија ЕУ за болести коња осим афричке болести коња**
ANSES - Laboratoire de santé animale/Laboratoire de pathologie équine
Maisons-Alfort
Француска
15. **Референтна лабораторија ЕУ за болести ракова**
Centre for Environment, Fisheries & Aquaculture Science (Cefas)
Weymouth
Велика Британија
16. **Референтна лабораторија ЕУ за бјеснило**
ANSES - Laboratoire de la rage et de la faune sauvage de Nancy
Malzeville
Француска
17. **Референтна лабораторија ЕУ за туберкулозу говеда**
VISAVET - Laboratorio de vigilancia veterinaria,
Facultad de Veterinaria, Universidad Complutense de Madrid
Madrid
Шпанија